

УДК 338.47:35.073

Карковська В.Я.*кандидат економічних наук,
доцент кафедри адміністративного та фінансового менеджменту
Національного університету «Львівська політехніка»***Білинська А.Р.***магістр кафедри адміністративного та фінансового менеджменту
Національного університету «Львівська політехніка»***ПРОБЛЕМИ СТАНУ СУЧАСНОЇ
ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА ЛЬВОВА****MODERN STATE OF A TRANSPORT INFRASTRUCTURE
IN THE L'VIV CITY****АНОТАЦІЯ**

У статті досліджено стан транспортної інфраструктури м. Львова. Визначено роль кожного виду транспорту у Львові. Проаналізовано результати діяльності транспортної галузі Львова. Встановлено, що найважливішою складовою розвитку транспортної інфраструктури міста є забезпечення безпеки. Охарактеризовано основні проблеми транспортної інфраструктури міста Львова, виокремлено напрями їх вирішення.

Ключові слова: транспортна інфраструктура, транспортні послуги, стан транспортної інфраструктури, транспорт Львова, перспективи розвитку інфраструктури.

АННОТАЦИЯ

В статье исследовано состояние транспортной инфраструктуры города Львова. Определена роль каждого вида транспорта во Львове. Проанализированы результаты деятельности транспортной отрасли Львова. Установлено, что важнейшей составляющей развития транспортной инфраструктуры города является обеспечение безопасности. Охарактеризованы основные проблемы транспортной инфраструктуры города Львова, выделены направления их решения.

Ключевые слова: транспортная инфраструктура, транспортные услуги, состояние транспортной инфраструктуры, транспорт Львова, перспективы развития инфраструктуры.

ANNOTATION

The article investigates the state of transport infrastructure in L'viv. The role of each type of transport in L'viv is determined. The results of activity of the transport industry of L'viv are analyzed. It was established that the most important component of the city's transport infrastructure development is security. The main problems of the transport infrastructure of the city of L'viv are described and directions of their solution are identified.

Keywords: transport infrastructure, transport services, state of transport infrastructure, transport of L'viv, prospects for infrastructure development.

Постановка проблеми. Транспорт є однією з головних складових територіального поділу праці та засобом забезпечення територіальних взаємозв'язків, сполучною ланкою між виробництвом і споживанням. Разом з іншими галузями транспортний комплекс міст є заставою ефективного розвитку усіх сфер його життєдіяльності, а також індикатором якості життя населення. Роль транспорту невпинно зростає, а особливо в період втілення в життя масштабних інтернаціональних інтеграційних планів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Економічні проблеми розвитку транспортної інфраструктури досліджували у своїх роботах такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як А.І. Вор-

кут, Б.Л. Геронімус, П.Н. Розенштейн-Родан, Є. Симоніс, Є. Шотлер, Д.Р. Рей, Є.А. Жуков, В.Н. Іванов, В.Є. Канарчук, Л.В. Канторович, Є.Л. Логінов, А.М. Ткаченко, А.А. Багдаєв, О.П. Голіков, В.Г. Шинкаренко, А.І. Абрамов, А.В. Вельможин. Функціонування транспортної інфраструктури та її значення для економіки вивчали такі вітчизняні та зарубіжні науковці, як Р.А. Кожевніков, В.Є. Виноградов, А.Н. Перцев, Г.П. Андреев, П. Друкер, У. Росту, Дж. Бастіа. Таким чином, дослідженню інфраструктури у сучасній економіці приділяється достатньо уваги в науковій літературі, проте неповною мірою висвітленими залишаються проблеми виявлення місця та ролі транспортної інфраструктури в транспортній системі та в процесі реалізації національних економічних інтересів держави, що зумовило інтерес до дослідження зазначених питань.

Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми. За сучасних умов ринкової економіки потреба надання транспортних послуг належного рівня зростає. Стан транспортної галузі та рівень її розвитку у Львові на даному етапі не можна вважати задовільними. Збільшилась кількість відмов у роботі об'єктів інфраструктури у зв'язку з технічним та моральним зносом, що призводить до економічної кризи транспортної інфраструктури.

Мета статті полягає в дослідженні транспортної інфраструктури Львова, оцінюванні стану, виявленні недоліків та «вузьких» місць транспортної галузі в цьому місті, визначенні шляхів вирішення виявлених проблем та напрямів розвитку транспортної інфраструктури.

Виклад основного матеріалу дослідження. Специфіка транспорту як сфери економіки полягає в тому, що він сам не виробляє продукцію, а лише бере участь у її створенні, забезпечуючи виробництво сировиною, матеріалами, обладнанням і доставляючи готову продукцію споживачу. Продукцією роботи транспорту є перевезення (пасажирів або вантажів).

Сьогодення сучасного міста важко уявити без стабільного функціонування транспортного комплексу. Міський транспорт та міські шляхи

отождожують із системою кровоносних судин, функція яких полягає в забезпеченні життєдіяльності міста. Транспортна система для міста Львова є чи не найважливішою, оскільки Львів вважається туристичною столицею України, а транспортна система слугує ефективним інструментом створення сприятливих умов для туристичного та економічного розвитку.

Залізничним транспортом у січні 2018 року відправлено 886,0 тис. пасажирів, що на 0,5% менше обсягу січня 2017 року [4]. Послугами автомобільного транспорту у січні 2018 року скористалися 9 405,2 тис. пасажирів, що на 9,7% менше, ніж у січні 2017 року. Причинами падіння використання цих двох видів транспорту є незадовільний стан матеріальної бази. Саме тому автомобільний та залізничний транспорт часто опиняються в центрі уваги різних негативних новин. Зазвичай причиною цього є транспортні компанії, які надають автомобільні послуги через ігнорування низки скарг на їх якість. Щодо залізничного транспорту, то в цьому разі державним структурам необхідно відповідальніше ставитись до розв'язання проблем, пов'язаних з пасажирськими перевезеннями залізничним транспортом.

З аеропорту м. Львова авіаційним транспортом відправлені 45,3 тис. пасажирів, зокрема в міжнародному сполученні 37,7 тис., що на 47,6% та на 55,8% відповідно більше обсягів січня 2017 року [4]. Така ситуація є свідченням зростання ролі цього виду транспорту, а в перспективі важливою є підтримка щодо збільшення кількості авіарейсів у різні країни світу. Владні структури міста Львова повинні надати необхідну підтримку Міжнародному аеропорту «Львів» імені Данила Галицького для активізації цієї діяльності.

Електротранспортом області перевезено 7 405,3 тис. пасажирів (на 15,9% більше, ніж у січні 2017 року), зокрема тролейбусами перевезено 2 685,8 тис. осіб (на 31,2% більше), трамваями – 4 719,5 тис. осіб (на 8,7% більше). Причиною цього є зростання кількості оновленої матеріальної бази та супровідних послуг.

Також найважливішими складовими розвитку транспортної інфраструктури міста є забезпечення безпеки та надійності транспортних зв'язків, збільшення обсягів пасажирських та вантажних перевезень, зберігання стану навколишнього середовища [1]. Для вирішення поставленої задачі необхідна єдина розвинута транспортна система міста, яка забезпечить взаємодію різних видів транспорту.

У січні 2018 року вантажообіг підприємств транспорту становив 919,1 млн. ткм, а порівняно з січнем 2017 року збільшився на 18,9%. Усіма видами транспорту перевезені 1 140,5 тис. т вантажів, що на 14,3% більше обсягу січня 2017 року. Залізничним транспортом у січні 2018 року відправлені 271,0 тис. т вантажів, що на 1,5% менше, ніж у січні 2017 року [4].

Будь-який продукт, щоб зберегти свою цінність, має бути доставлений до покупця в конкретні терміни [2]. Саме транспорту і транспортній інфраструктурі належить важлива роль у виконанні цієї функції і прискоренні процесу відтворення. Автотранспортом області у січні 2018 року перевезені 869,5 тис. т вантажів, що на 20,2% більше обсягу січня 2017 року. Вантажообіг збільшився на 16,9% і становив 273,7 млн. ткм [4].

У січні 2018 року усіма видами транспорту виконано пасажирооборот в обсязі 343,5 млн. пас.-км, що на 8,3% менше обсягу січня 2017 року. Послугами пасажирського транспорту скористалися 17,7 млн. пасажирів, або 99,7% від обсягу січня 2017 року [4].

Сьогодні транспортна інфраструктура міста Львова знаходиться в економічній кризі через фізичний і моральний знос матеріально-технічної бази, відсутність ринкового механізму функціонування та управління міським транспортом.

Невідповідність низького рівня транспортної галузі її ефективності, якості функціонування і зростаючому попиту економіки і суспільства перевезення є суттєвою проблемою Львова. Зокрема, виділяють такі проблеми:

1) невідповідність транспортних технологій сучасним вимогам;

2) невідповідність транспортної інфраструктури наявному і перспективному пасажиро- і вантажопотоку;

3) невиконання співвідношення «ціна – якість», що знижує попит на послуги певного виду транспорту;

4) виконання оновлення основних фондів транспортних підприємств недостатнім темпом, а іноді повна відсутність виконання;

5) зниження рівня безпеки руху та охорони праці працівників транспортної галузі, збільшення витрат на поточний ремонт;

6) збільшення екологічних збитків від транспортного процесу;

7) відставання темпів розвитку дорожньої мережі від темпів автомобілізації суспільства.

Негайного вирішення потребує ціла низка проблем (табл. 1).

З метою вирішення проблеми повного, своєчасного, безперебійного та якісного задоволення швидкозростаючого попиту споживачів послуг з можливими мінімальними витратами потребує пріоритетного, випереджаючого і прискореного формування стратегія розвитку транспортної інфраструктури. Транспортна інфраструктура повинна повністю забезпечувати необхідні умови для функціонування і розвитку основних галузей виробництва, максимально ефективно використовувати економічний та виробничий потенціал міста.

Висновки. Стан транспортної інфраструктури м. Львова та проблеми її розвитку на сучасному етапі перетворюються на серйозну перешкоду на шляху реалізації національних

Таблиця 1

Основні проблеми транспортної інфраструктури міста Львова

Проблема	Характеристика
Історичні та географічні передумови	Львів є одним з найдавніших міст України, тому інфраструктура, а особливо його центральної частини, не розрахована на значну кількість транспорту. Ще однією проблемою є складний рельєф міста.
Обмеженість та брак місць паркування	Недостатня кількість місць, де можна залишити автомобіль, незалежно від того, йдеться про центральну частину міста чи про спальний район. Вулиць, де є платні парковки, в центральній частині міста лише кілька, та й вони не користуються попитом, адже поруч можна поставити авто безкоштовно. В ідеалі потрібні перехоплюючі майданчики на в'їзді в місто, де людина могла б спокійно залишити авто та їхати далі громадським транспортом, можливо, навіть безкоштовно.
Відповідність місць паркування	Паркування на тротуарах є наслідком проектування вулиць за застарілими нормами, які не передбачали такої великої потреби в паркомісцях.
Розвантаження промислових та продовольчих товарів	Великогабаритні автомобілі, що зупиняються на тротуарі перед крамницею чи іншим об'єктом, зазвичай перекривають дорогу як пішоходам, так і іншим автомобілям чи громадському транспорту.
Транзит через місто	Завантаженість вулиць міста Львова, а особливо його центральної частини.
Завантаженість вулиць міста та хаотичність руху	Громадський електротранспорт часто блокується легковими автомобілями та іншим громадським транспортом.
Відсутність культури руху та формування відповідних маршрутів транспортних засобів	Неконтрольований доступ до дорожніх знаків, що супроводжується їх невидимістю, відсутністю, невідповідністю тощо. Неefективна спланованість та організованість ремонтних робіт, яка супроводжується складністю руху. Розбудова житлових та торгових комплексів, що постають у різних районах м. Львова, супроводжується невідповідною спланованістю пропускнуої спроможності вулиць та недостатньою кількістю ділянок для паркування. Застарілість будівельних норм.
Неконтрольований пасажиропотік та фізичний знос громадського транспорту	Відсутність контролю за виконанням норм пасажирських перевезень у громадському транспорті. Застарілий громадський транспорт, його недостатня кількість на маршрутах.

інтересів держави як загалом, так і за окремими її елементами.

Розвиток транспортної інфраструктури міста Львова – це важливий напрям соціально-економічного прогресу та відповідності міжнародним стандартам. При цьому успішне вирішення багатьох проблем визначається ефективністю механізму управління транспортним комплексом.

Для розвитку і покращення транспортної інфраструктури необхідно вжити таких заходів:

- створити системи інформаційного забезпечення транспортних процесів;
- впровадити сучасні технічні засоби контролю та управління рухом;
- моніторити транспортні потоки;
- виявляти проблемні ділянки та усувати причини, що їх спричиняють;
- розширити або ж додатково сформулювати пропускну здатність вулично-дорожньої мережі;
- формувати оптимальну транспортну інфраструктуру з використанням принципів логістики, транспортно-логістичних центрів, які забезпечать взаємодію між видами транспорту і

забезпечать ефективність перевезення пасажирів і вантажів;

- модернізувати громадський транспорт, його інфраструктуру, рухомий склад, управління.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Фоменко Г.Р. Транспортна інфраструктура і проблеми міст. Проблеми розвитку міського середовища: збірник наукових праць Вип. 2 (16). Київ: Національний авіаційний університет, 2016.
2. Шиба О.А. Вплив розвитку транспортної інфраструктури на економічне зростання країн-членів Європейського Союзу : автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.00.02; наук. керівник Л.А. Українець; ЛНУ імені Івана Франка. Львів, 2017. 20 с.
3. Розкorkувати Львів. Як лікуватимуть хвороби транспортної інфраструктури. Твоє місто. 2018. URL: http://tvoemisto.tv/exclusive/rozkorkuvat_y_lviv_yak_likuvatymut_hvoroby_transportnoi_infrastruktury_85978.html.
4. Підсумки роботи транспорту Львівської області у січні 2018 року: експрес-випуск / Держстат Головне управління статистики у Львівській області, 2018. URL: http://www.lv.ukrstat.gov.ua/ukr/si/express/2018/v2204_34.pdf.